

Hrvatska
komora
arhitekata

Ul. grada Vukovara 271/II, 10 000 Zagreb, Tel.: +385 (01) 5508-410, Fax: +385 (01) 5508-403, arhitekti@arhitekti-hka.hr
www.arhitekti-hka.hr

Klasa: 010-01/17-01/32
Ur. broj: 505-01-17-1
U Zagrebu, 25. rujna 2017. godine

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO

PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

Sektor za prostorno i urbanističko planiranje

Ulica Republike Austrije 18

10000 Z A G R E B

PREDMET: Primjedbe na Prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju **Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba (GUP)**

Poštovani,

sukladno objavljenoj javnoj raspravi te temeljem članka 100. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13 i 65/17) Hrvatska komora arhitekata (HKA) ovim putem daje u pisanom obliku svoje primjedbe na Izmjene i dopune GUP-a grada Zagreba. Navedene primjedbe HKA isključivo su u vezi zaštite javnog interesa, provođenja važećih propisa te zaštite i unaprjeđenja stanja u prostoru grada Zagreba.

1. Primjedba

- članak 99. stavak 7., alineja 2.

Građevine (zgrade) javne namjene dio su javne gradske društvene infrastrukture i javnog standarda stanovništva, utječu na standard i kvalitetu života, a gotovo isključivo se financiraju iz javnih sredstava (javnih proračuna), što su sredstva svih građana. Iz tog razloga provedba „*javnog natječaja*“ (neprihvatljiva formulacija, obrazloženje dano nastavno), točnije rečeno: arhitektonskog, urbanističkog ili arhitektonsko-urbanističkog natječaja, trebala bi kao demokratska i transparentna procedura biti obvezna za sve građevine javne namjene. Iz tog razloga potrebno je preformulirati stavak 7. alineja 2., odnosno utvrditi da nema iznimaka, tako da alineja 2. glasi: „*građevine javne namjene, sportske i kongresne dvorane.....*“.

2. Primjedba

- članak 99. stavak 11.

Predlaže se brisanje članka 99. stavak 11. Prijedloga izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba, koji u prijedlogu glasi:

„Ako se u razradi natječajnog rada odstupi od utvrđenoga natječajnog programa, a promjene ne zahtijevaju ponavljanje natječaja, izmjene i dopune natječajnog programa provode se po postupku po kojem je i utvrđen natječajni program. Izmjene i dopune natječajnog programa verificira nositelj izrade uz prethodnu pribavljenu suglasnost Ocjenjivačkog suda i autora.“

Navedeni stavak u suprotnosti je s pravilima struke te reguliranim postupkom provedbe natječaja utvrđenim *Pravilnikom o natječajima s područja arhitekture, urbanizma i unutarnjeg uređenja i uređenja krajobraz*a („Narodne novine“ broj 85/14; u daljnjem tekstu: Pravilnik) HKA. Uz to, Gradska skupština Grada Zagreba 24. srpnja 2014. godine donijela je *Odluku o uvjetima i načinu provedbe javnih natječaja iz područja prostornog uređenja* (KLASA: 021-05/14-01/277, URBROJ: 251-01-05-14-7, „Službeni glasnik Grada Zagreba“ broj 17/14; u daljnjem tekstu: Odluka), kojom se u članku 5. definira da se natječaji provode u skladu s Pravilnikom. Također, u članku 4. Odluke definirano je da se natječajni zadatak mora detaljno i jasno opisati u programu za provedbu natječaja.

Natječaj završava dodjelom nagrada. Svaka naknadna izmjena i dopuna, odnosno odstupanje od utvrđenog natječajnog programa, znači mijenjanje uvjeta koji ostalim sudionicima u postupku natječaja (što uključuje i sudionike natječaja u slučajevima kada je natječaj bio u sustavu javne nabave!) nisu bili dostupni, pa Pravilnik u članku 5. stavak 1. propisuje da svaki natječaj treba stručno pripremiti tako da se prilikom raspisivanja natječaja natječajni zadatak jasno i nedvosmisleno definira kako bi se natječajni radovi mogli ocijeniti prema zadanim kriterijima.

Nadalje, Pravilnik u članku 25. stavak 3. propisuje da natječaj za realizaciju treba na temelju uvjeta natječaja i detaljno utvrđenog programa rezultirati izborom najboljeg natječajnog rada, ugovaranjem izrade daljnje potrebne dokumentacije te izvedbom zgrade ili zahvata koji su predmet natječaja.

Također, Pravilnik u članku 34. stavak 4. definira da se bitni elementi natječajnog zadatka ne smiju nakon objave oglasa o raspisu natječaja mijenjati. Manje izmjene natječajnog zadatka, kao što su ispravljanje tiskarskih grešaka i slično, dozvoljene su do roka za odgovore na postavljena pitanja natjecatelja. U članku 37. stavak 6. utvrđeno je da se pitanja natjecatelja o raspisanom natječaju, kojima se može potaknuti i izmjena natječajnog zadatka, moraju postaviti pismeno do roka određenog prilikom raspisivanja.

Za slučajeve koji se žele obuhvatiti člankom 99. stavak 11. Prijedloga izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba, odnosno kada je potrebna korekcija natječajnog programa, Pravilnik predviđa višestupanjske natječeaje te u članku 26. stavak 6. predviđa da se temeljem rezultata prvog stupnja natječaja vrši, u slučaju potrebe, korekcija natječajnog programa za drugi stupanj natječaja. Radovi odabrani u prvom stupnju razrađuju se u drugom stupnju prema zaključcima i preporukama ocjenjivačkog suda.

Sve navedeno sukladno je prethodnom i sada važećem Zakonu o javnoj nabavi („Narodne novine“ broj 120/16) te DIREKTIVI 2014/24/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o javnoj nabavi od 26. veljače 2014. godine.

Temeljem Pravilnika, nakon što je natječaj završen ocjenjivački sud više nema nikakvu ovlast sudjelovati u verificiranju izmijenjenog natječajnog programa. Članovi HKA koji bi se upustili u ovakve postupke protivne Pravilniku prekršili bi članak 45. Pravilnika te se izlažu mogućnosti da HKA protiv njih, po službenoj dužnosti, pokrene stegovni postupak.

Postupajući protivno Pravilniku, članovi HKA prekršili bi i Kodeks strukovne etike članova Hrvatske komore arhitekata („Narodne novine“ broj 43/16), što je također osnova za pokretanje stegovnog postupka.

Ukoliko je u razradi natječajnog rada došlo do odstupanja od natječajnog programa, postupak verifikacije izmjene i dopune natječajnog programa nije predmet već provedenog natječaja i već završenog rada ocjenjivačkog suda (budući je, kako je ranije objašnjeno, i natječaj i rad ocjenjivačkog suda završen dodjelom nagrada).

Izmjene i dopune natječajnog programa te posljedične izmjene i dopune projektne dokumentacije provode se temeljem važećih propisa Republike Hrvatske, odnosno temeljem Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ 153/13 i 65/17), Zakona o gradnji („Narodne novine“ 153/13 i 20/17), Zakona o autorskim pravima i srodnim pravima („Narodne novine“ broj 167/3, 79/07 i 80/11, 141/13 i 127/14), drugim važećim propisima te sukladno važećim prostornim planovima i strukovnim aktima.

Zaključno, članak 99. stavak 11. Prijedloga izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba u suprotnosti je s reguliranim postupkom provedbe natječaja utvrđenim Pravilnikom i Odlukom te s pravilima struke.

3. Primjedba

- članak 101. stavak 5.

Potrebno je brisati cijeli stavak 5. budući je planiranje grada temeljem primarno vlasničkih odnosa neprihvatljivo i netransparentno i nije u skladu sa člankom 7. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ 153/13 i 65/17), koji utvrđuje načela prostornog uređenja i ne utvrđuje načelo vlasništva kao načelo na kojemu se temelji prostorno uređenje. Budući nisu pojedinačno nabrojane lokacije koje su veće od 1 ha, a u vlasništvu Grada Zagreba, države ili trgovačkih društava i javnih ustanova, odabir ovih lokacija je proceduralno te stručno netransparentan i nejasan, a građanska i stručna javnost nema mogućnost sudjelovati u postupku donošenja odluka o tim prostorima.

Bez obzira što Grad Zagreb ima pravo i obavezu voditi računa o svom vlasništvu, neprihvatljivo je da kategorija vlasništva određuje i utvrđuje što je „*gradski projekt*“. Pretpostavljamo da se veći dio tih površina može rješavati u uobičajenoj proceduri prema GUP-u. Kako se odabir lokacija većih od 1 ha prema prijedlogu izmjena GUP-a vrši „*prema prijedlogu gradonačelnika i odluci Skupštine*“ postupak, evidentno, niti u tom slučaju, nije transparentan jer je (namjerno?) izbjegnuto sudjelovanje građana i javnosti u postupku. Postavlja se pitanje: čemu onda javno izlagati Izmjene i dopune GUP-a, provoditi javnu raspravu ako odluku u razvoju pojedinih dijelova grada mogu donositi isključivo gradonačelnik i Skupština Grada Zagreba bez sudjelovanja javnosti? Podsjećamo da je temeljem članka 7. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ 153/13 i 65/17), načelo javnosti jedno od temeljnih načela na kojima se temelji prostorno uređenje.

Prijedlog da se odabir lokacija većih od 1 ha vrši „*prema prijedlogu gradonačelnika i odluci Skupštine*“ smatramo suprotnim članku 41. Statuta Grada Zagreba („Službeni glasnik Grada Zagreba“ broj 23/16) koji utvrđuje nadležnosti Skupštine. Naime, Skupština Grada Zagreba sukladno Statutu, nema ovlasti mimo prostornih planova, odnosno GUP-a, donositi Odluku o gradskim projektima na lokacijama većim od 1 ha, a u vlasništvu Grada Zagreba, države ili trgovačkih društava i javnih ustanova.

Temeljem članka 58. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ 153/13 i 65/17), prostorni planovi imaju snagu i pravnu prirodu podzakonskog akta, što znači da su podložni sudskoj kontroli te da ne smiju proturječiti zakonima jer u protivnom mogu biti poništeni.

4. Primjedba

- članak 101. - stavak 11., stavak 12., stavak 15. i stavak 16.

Riječi „javni natječaj“ zamijeniti riječima „natječaj s područja arhitekture i urbanizma“ ili „arhitektonski“, „urbanistički“ ili „arhitektonsko-urbanistički natječaj“, a sukladno važećim propisima i terminologiji, odnosno članku 55. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ 153/13 i 65/17).

5. Primjedba

- članak 101. – stavak 23

Brisati stavak 23 koji utvrđuje da „...na lokacijama gradskog projekta omogućava da se dio gradskog projekta može provoditi kao zaseban gradski projekt sukladno propisanoj proceduri gradskog projekta...“. Ovaj stavak pokazuje krajnje stručno nerazumijevanje kategorije i pojma gradski projekt, u kontradikciji je temeljnom idejom gradskog projekta te anulira svu predviđenu ili moguću korist od provođenja gradskog projekta. Dio gradskog projekta ne može se provoditi kao zaseban gradski projekt jer se na taj način ne sagledava prostorni kontekst, infrastrukturna rješenja te pitanja namjene, oblikovanja, uvjeta korištenja i sl.

Obzirom da su gore navedene i obrazložene primjedbe HKA isključivo u vezi zaštite javnog interesa građana, provođenja važećih propisa te zaštite i unaprjeđenja stanja u prostoru grada Zagreba, vjerujemo da ćete iste prihvatiti.

U slučaju potrebe za dodatnim pojašnjenjima slobodno nas kontaktirajte.

Podnositelj primjedbi: Hrvatska komora arhitekata (HKA), Ulica grada Vukovara 271/2
10000 Zagreb, arhitekti@arhitekti-hka.hr
tel. 01 55 08 410, fax. 01 55 08 403

Predsjednica Hrvatske komore arhitekata

Željka Jurković, dipl. ing. arh.

